

1

Aquell hivern va ser llarguíssim i l'estiu no acabava d'arribar mai. Tot el juny vam tenir encara els focs encesos i anàvem vestits com a l'hivern: si no fos perquè algun altre any havia fet igual, hauria semblat que el bon temps no havia de venir. A més, els estiuejants van arribar més tard: a final de juny encara no hi havia cap apartament obert, i la gent que venia el diumenge es quedaven només a dinar i marxaven, perquè feia fred. I jo estava igual que cada any per aquest temps: volia que vinguessin i ho temia, sense cap ganes que la plaça del Raig s'omplís de cotxes i, en canvi, cansat de veure-la buida tant de temps. En realitat, ara que hi penso, els del poble, a la gent de fora, no els estimen. Per un costat, els troben ridículs perquè es meravellen d'unes coses que per a nosaltres són tan normals com que es fa clar cada dia: passen les vaques, per exemple, pel carrer del Mig, brutes, amb les anques plenes de merda d'haver-s'hi ajagut a sobre, a vegades cagant mentre caminen, i ells s'hi embadoquen, les troben maques, queden fascinats veient el vaquer que les crida i les fa passar avall a cops de bastó. I les dones grasses van amb xandall i els homes, amb pantalons curts, disfressats de vacances. Però també és veritat que els tenen una mica d'enveja —els tenim, suposo, una mica d'enveja— perquè

són més senyors, fan vacances, i les senyores són més fines. I a mi també, no vull negar-ho, em fa il·lusió esperar a veure com són els que vindran i si hi haurà algú que valdrà la pena i si potser tindrà amb qui jugar al billar. Doncs això: era a final de juny i encara no havia vingut ningú, encara enceníem el foc a la tarda i, si no hagués passat altres vegades, hauríem dit que aquell any no hi havia d'haver estiu; tots esperàvem els de fora i ningú no ho deia, com si ens n'amaguéssim.

Es va acabar el curs i va venir Sant Joan. Ens vam passar una setmana recollint caixes i papers per fer la foguera a la plaça de l'Ajuntament: cap any no l'havíem feta tan alta com aquell. La vam encendre tan bon punt es va fer fosc; a dalt hi havíem posat un ninot de palla vestit amb robes que havíem arreplegat. Feia cosa de veure: va començar a cremar pels peus, després el cos, després el cap li va caure cap endavant. Estava lligat a un pal i hi va haver un moment, quan les flames van ser més grosses i es va anar arrugant, que semblava una persona i feia una mica d'angúnia. Vam tirar petards fins a la matinada, i encara l'endemà vam anar buscant per terra si n'hi havia algun que no hagués petat, i llavors la gent rondinava perquè deien que una nit era una nit i que ja n'hi havia prou.

Després de Sant Joan van marxar en Ramon i el seu germà de colònies i no havien de tornar fins a l'agost, i a mi em sabia greu perquè era el primer estiu que marxaven i que estaria sol. Per entretenir-me, vaig dedicar unes quantes tardes senceres a arreglar la bicicleta. Sense bicicleta, aquí, a l'estiu, no s'hi pot pas estar: és imprescindible per anar al riu, a la font del Coronel, a la capella... pertot. Si no tens bicicleta, val més quedar-te a casa, i jo vaig dedicar unes quantes tardes a deixar-la com nova. Amb les eines del meu pare —vaig fer un escampeig de claus allà al pati—, vaig tensar els frens, vaig inflar les rodes, vaig dreçar els radis i vaig apujar el seient. També vaig canviar

la bombeta i vaig treure una petita cistella de portar paquets que tenia al darrere perquè la trobava ridícula. De tant en tant, donava un copet amb la clau anglesa en algun ferro perquè sabia que feia professional. I al final, amb tot de draps, la vaig deixar lluent.

I anaven passant els dies. Plovia cada tarda: s'enfilaven uns núvols foscos darrere el Torreneules i al cap de poca estona ja plovia, i sempre feia llamps i trons i sempre al cap de poc se n'anava la llum. Havent dinat, quan encara s'aguantava, sortíem, la meva germana i jo, i anàvem fins a l'estació a veure passar els trens. A vegades posàvem monedes a la via i després, quan les agafàvem, eren ben planeres. I a la pujada sempre igual: ella no podia; a l'altura de la capella feia figa, baixava i cridava, fins que jo, per no sentir-la, també baixava de la bicicleta i la portava a la mà. Em feia enfadar, perquè la pujada no és pas tan forta, i si hagués fet l'esforç d'aixecar el cul del seient hauria pogut. Però ja ho sabia de sempre, i encara no sé com m'avenia a sortir amb ella cada tarda: deia que es cansava i, a més a més, jo havia de portar el seu mateix pas perquè si no feia morros dos dies. A l'estació, mentre esperàvem els trens, a vegades parlàvem de la gent de fora que no arribava i de l'hivern aquell tan avorrit i llarg.

Una d'aquelles tardes se'ns va posar a ploure mentre pujàvem per la carretera, amb les bicicletes a la mà. Era un dels primers dies de juliol. Plovia poc: era una pluja més dolça que altres tardes, a penes feia cap soroll. Vam seure a la plaça del Raig, a la bassa dels capgrossos, a sota els plàtans; miràvem com plovia sense dir res. Llavors va arribar un cotxe gros, va aparcar a l'entrada del carrer i de dins van baixar un home i una dona, una senyora gran que devia ser la iaia i dues nenes. Una nena i una noia, més ben dit. La meva germana de seguida em va preguntar la marca del cotxe: va tenir una temporada que

ho preguntava sempre, com un vici, i després quan la hi deies ni s'hi fixava, o sigui que mai no se les va aprendre ni crec tampoc que en el fons li importés gaire. Vam mirar aquella gent com enfilaven el carrer, de pressa, la iaia amb el paraigua obert i els altres entomant la pluja. Al cap d'un moment tornaven amb el senyor Ciurana, que és el senyor que ensenya els apartaments. Van entrar per la porta l'un darrere l'altre; nosaltres vam aprofitar que havia amainat i vam fer una correguda empenyent les bicicletes fins a casa.

2

Aquella setmana, de mica en mica, varen arribar tots. Hi ha gent que hi té casa i ve cada any, des de fa molt, i tota la vida els he vist igual. La senyora Salvadora feia ganxet a la porta i el senyor Farreres seia en una cadira de balca al carrer i anava canviant de lloc perquè el metge li havia dit que li havia de tocar tot el sol que pogués. Va arribar també la senyora Mitjans amb les seves dues netes, que havien crescut, però que continuaven tan tímides com sempre. I l'Ester, amb una moto més grossa que la de l'any passat, amunt i avall, tot el dia. I després hi havia els nous, els que venien per primera vegada, els dels apartaments. Jo vaig entrar-hi un dia, en un apartament d'aquests, i el vaig trobar petit, però molt agradable i molt modern. La meva mare, però, diu que avui dia la gent vol sortir, no importa on ni com, i que tot l'any només pensen en el mes de vacances i quan s'acaben els trenta dies de l'estiu ja comencen a pensar en el Nadal, i després en la Setmana Santa, i sense adonar-se'n ja torna a ser l'estiu.

Doncs això: que tothom va anar arribant i encara no feia gens de bo. I a tot arreu no se sentia parlar de res més: que l'hivern no marxava i que l'estiu seria curt i que ja teníem prou aigua. El temps no s'assentava i els de fora anaven vestits d'estiu i

caminaven encongits perquè tenien fred. Cada dia igual: al matí feia un sol fort i la gent s'animava; al migdia es tapava, a primera hora de la tarda tronava i al cap de poc plovia. M'estava moltes estones a casa, escoltant música, mirant per la finestra. Mirava els ocells: posaven a les teulades, molls, s'hi estaven un moment i marxaven, atabalats. M'avorria.

Fins que va estar un parell de dies que no va ploure i va semblar que el temps canviava. A casa, a l'estiu, em deixen sortir una estona cada vespre, havent sopat. Anava al Torreneules, bevia alguna cosa i mirava com jugaven al billar. Mirava les cares noves. Hi havia força nois de la meva edat i vaig pensar que m'hi hauria de fer amic, però això d'acostar-me i començar a parlar amb algú que no conec és una cosa que em fa una angúnia horrorosa: sempre tinc por que els molesti o que no els agradi i que quedi en ridícul. O sigui que no els vaig dir res, ni l'endemà ni l'endemà passat, però ara, de tant de veure'ns quan ens trobàvem pel carrer, ja ens saludàvem. I un dia que em van convidar a fer una partida la vaig veure.

La veritat és que no sé si hi vaig pensar, en ella, després d'haver-la vist arribar amb la seva família des del Raig i abans de veure-la aquella nit. És a dir: sí que hi vaig pensar, perquè em recordava de com tenia els cabells, però vull dir que no sé si hi vaig pensar més, més intensament, expressament. Però quan la vaig veure allà al Torreneules , en una taula, amb la seva germana, vaig pensar de pressa moltes coses: que si era allà volia dir que havien llogat un apartament; que si havien llogat un apartament s'hi estarien tot el mes; que si s'hi estava tot el mes la veuria molt, i que m'agradava. Que m'agradava que s'hi estigués, que m'agradava poder-la veure, que m'agradava ella. Ho vaig pensar en un segon, en menys d'un segon, i em vaig sentir

---

 Cal Litus (Torreneules)

content, però em vaig posar tan nerviós que ja no vaig endevinar cap bola més en tota la partida. Quan va ser l'hora d'anar-me'n, ella, encara era a la taula, anava menjant patates i mirava la televisió. La vaig mirar molt detingudament per saber bé com era, i quan li vaig passar per davant li vaig dir adeu, com si la conegués, i em va mirar una mica sorpresa, però també em va contestar. Vaig anar cap a casa a poc a poc, fent molta i molta volta, pensant-hi. Plovia una mica.